

учасникам навчання подолати емоційні труднощі та продовжити процес засвоєння іноземної мови.

Загалом, сучасні викладачі іноземних мов в Україні повинні комбінувати свої професійні навички з гнучкістю та здатністю до реагування на складні умови воєнного конфлікту, щоб забезпечити якісне навчання та підтримку для своїх студентів у цей важкий період.

Додатково, рекомендується підключати міжнародну спільноту до підтримки освітніх ініціатив в умовах військового конфлікту. Гуманітарні організації можуть надавати фінансову підтримку та ресурси для забезпечення навчання іноземної мови у вразливих груп населення.

Зазначені заходи допомагають зберегти якість освітнього процесу під час воєнного конфлікту та введення воєнного стану. Важливо пам'ятати, що освіта залишається невід'ємним елементом розвитку, навіть в умовах кризи, і збереження доступу до неї важливе для майбутніх поколінь.

Список використаної літератури

1. Матвієнко, О.В., Коваль, Т.І. Сучасні напрями мовної підготовки майбутніх фахівців в умовах впровадження інформаційно комунікаційних технологій у вищій школі. *Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи* : зб. матеріалів III Міжн. Наук.-практ. конф. Київ, 2012. 256-261 с.

2. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика* : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.

3. Мур, М. Г., Кірслі, Г. *Передова дистанційна освіта: системний погляд на онлайн-навчання*. Видавництво «Центр навчальної літератури», 2017.

4. Міністерство освіти і науки. *Рекомендації МОН щодо організації освітнього процесу*. Режим доступу: URL: <http://vpu40.ptu.org.ua/> (дата звернення: 26.09.2023).

Кропотіна Єлизавета

*Український державний університет залізничного транспорту
науковий керівник: Донець С.М., к. філол. наук, доцент*

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З ОНОМАСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Власні назви є відображенням культурно-історичного життя народу і мають зв'язок з історією, географією, етнографією та мовознавством. Лакунарні одиниці мають локальне значення і можуть бути зрозумілими тільки для носіїв мови. Існують фразеологічні одиниці, що містять власну назву, яка пов'язана з міфологією, біблійними сюжетами, історичними фактами, повсякденним життям, народною творчістю, художніми творами, запозиченнями з інших

європейських мов. З точки зору відображення в образній основі фразеологічних одиниць культурних знань О. Мороз виділяє дві групи фразеологічних одиниць з топонімічним компонентом: національно-культурні фразеологічні одиниці з топокомпонентом та міжкультурні фразеологічні одиниці з компонентом-топонімом (запозичені з інших мов) [1, с. 8]. Національно-культурні фразеологічні одиниці [3] з компонентом-топонімом включають:

1) Фразеологічні одиниці, обумовлені соціально-історичними чинниками і пов'язані з історичними подіями та фактами далекого минулого: англ. *meet one's Waterloo* «бути розгромленим, понести остаточну поразку» (у 1815 р. французький лідер Наполеон зазнав остаточної поразки в битві під Ватерлоо); укр. *Мазена в Полтаві подавивсь галушкою* (глузливе іносказання поразки козацьких полків в Полтаві в 1709 р).

2) Фольклорні фразеологічні одиниці пов'язані з народною творчістю: легендами, притчами, піснями, лічилками, дитячими іграми, каламбурами. Наприклад: англ. *have kissed the Blarney stone* має два значення: 1) «бути підлесником»; 2) (грубе. арго) «мати здатність розмовами схилити дівчину до статевої близькості» (біля замку Бларні в Ірландії є камінь, який за легендою дає таку здатність тому, хто його поцілує); укр. *Довбуша вбивши Дзвінка в Космачі* «неймовірна сила» (відомо, що Олекса Довбуш боровся з гнобителями в Карпатах, Прикарпатті та Галичині, проте народ хотів надати його руху більш широкого розмаху).

Літературні фразеологічні одиниці з топонімічним компонентом пов'язані з художніми творами, героями або літературними цитатами. Наприклад: англ. *Canterbury story* «довгий, нудний розповідь» (натяк на «Кентерберійські оповідання» Джефрі Чосера); укр. *Гомоніла Україна, довго гомоніла «Слава України»* (Т. Г. Шевченко). Фразеологічні одиниці, пов'язані з повсякденним життям, звичаями людей: англ. *people north of Watford* (презр.) «провінціали», букв. «люди, які живуть на північі від Уотфода». У групі міжкультурних фразеологічних одиниць з топокомпонентом можна виділити 3 підгрупи: 1) фразеологічні одиниці з топонімом, в основі яких лежить біблійна міфологія. Наприклад: англ. *Sodom and Gomorrah* («Содом і Гоморра – два порочних міста древньої Палестини; також будь-яке місце, яке відоме порочністю своїх жителів»). укр. *іти на Голгофу* (страда на хресті на пагорбі Голгофа, що знаходилася біля Єрусалиму). 2) фразеологічні одиниці з назвами топооб'єктів, джерелом походження яких є антична міфологія (міфотопоніми). Наприклад: англ. *Pile Ossa on Pelion* (книж.) «без потреби ускладнювати; займатися безплідною справою» (в давньогрецькому міфі розповідається про спробу гігантів піднятися на небо, поставивши гору Осса на гору Пеліон); укр. *Троянський кінь*. 3) топонімічні фразеологічні одиниці, які запозичені з інших європейських мов; для англійської мови це запозичення переважно з латинської та французької мов. Наприклад: англ. *the land of Cockaine* «казкова країна достатку і неробства, рай земний» [фр. *paus de Cocagne*]; укр. *натиск на Схід* (нім. *Drang nach Osten*) з'явилося в середині XIX століття і використовувалося в націоналістичних дискусіях.

Отже, вивчення топонімів у фразеології дозволяє розкрити характер

образного мислення народу і зрозуміти, яким чином людина уявляє собі навколишній світ і своє місце в ньому. Тому даний аспект є цікавим і перспективним для подальшого дослідження філологічної науки.

Список використаної літератури

1. Мороз, О. А. *Фразеологічні одиниці з компонентом «власне ім'я» в сучасній українській мові: структурно-семантичний аспект*: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Донецьк, 2002. 19 с.
2. Collins, V. H. *A Second Book of English Idioms*. Lnd., 2000. 670 p.
3. *Англо-український фразеологічний словник* / [авт.-уклад. Костянтин Тимофійович Баранцев.]. К.: Радянська школа, 1969. 1052 с.

Кропотіна Єлизавета

*Український державний університет залізничного транспорту
науковий керівник: Дзюба О. А., ст. викладач*

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Суспільний розвиток є важливим елементом соціально-економічного піднесення держави. Тому поява нового покоління та потреба в компетентних фахівцях стали одними з ключових поштовхів для оновлення системи освіти в Україні [4, с. 9]. Концепція Нової української школи (НУШ), схвалена Кабінетом Міністрів України у 2016 році, наголошує на реформуванні загальної освіти. Головним завданням даної реформи постає перетворення школи на місце, що не лише надає теоретичні знання, а й сприяє формуванню людини, здатної до нового творчого та інноваційного мислення, самовдосконалення, самореалізації та генерування конструктивних пропозицій [3, с. 106].

Серед ключових компонентів НУШ немалозначним є іншомовна освіта. Навчальний процес має надати учням можливість розуміти та критично оцінювати прочитаний текст різних типів та жанрів, розуміти інформацію, отриману в живому діалозі, вміти виразити свою думку в діалозі міжкультурного спілкування та, загалом, заохочувати до постійного вдосконалення світоглядних, загальнокультурних та професійних знань [4, с. 11]. Тому для того, щоб досягти такого результату, сучасне викладання іноземних мов має відрізнитися від тих підходів, що застосовувалися раніше. І для того, щоб підготувати викладачів, які виконуватимуть це завдання, треба зрозуміти, що майбутні спеціалісти мають опанувати не тільки теоретичні знання з таких спеціалізацій як педагогіка, психологія та методики викладання іноземних мов, а й навчитися як передавати отриманні знання, щоб ті сприяли взаємодії, обговоренню, діалогу та аргументації [1, с. 83]. Таким чином, поряд зі знанням наукових фактів, вчитель повинен володіти інтерактивними технологіями їх опрацювання, а саме: